

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Horoušánky

Adresa

Horoušánky 70, 250 82 Úvaly

Identifikátor: 600051668

Termín konání orientační inspekce: 3. ledna 2002

Čj.	024 15/02- 5162
Signatura	oc5av104

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Jednotřídní mateřská škola je organizační složkou svého zřizovatele - obce Horoušany. Umístěna je v dvoupodlažním objektu - menší vile. Celková kapacita školy je 15 dětí. V době inspekce bylo zapsáno 16 dětí, z toho 2 děti na nepravděpodobnou docházku. Průměrná docházka dětí je zvláště v odpoledních hodinách nízká, perspektivně se však dá počítat s jejím zvýšením – v obci je velká výstavba nových rodinných domů.

Součástí školy je školní jídelna. Ředitelka byla do funkce jmenována v listopadu roku 2000. Poslední inspekce byla provedena v dubnu roku 1996.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání vychází především z hospitační činnosti ve spontánních a řízených činnostech včetně pobytu venku. Posuzována byla efektivita plánování, kvalita personálních, materiálně technických a psychohygienických podmínek. Hodnocena byla účinnost organizace, používané metody a formy práce, motivace a hodnocení dětí i úroveň spolupráce a komunikace v pedagogickém procesu. K vyhodnocení podmínek vzdělávání bylo využito předložených třídních a školních materiálů, rozhovorů s ředitelkou, učitelkou i provozní pracovníci a prohlídky prostorů mateřské školy a jejího okolí.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plánování a příprava vzdělávací činnosti vycházejí z upravených časově tematických plánů, čímž je zajištěna potřebná posoupnost a návaznost. Konkrétní pedagogické záměry i obsahy činností jsou voleny podle možností a podmínek školy i aktuálních situací. Obě pedagogické pracovnice zpracovávají denní přípravu, která postihuje téměř všechny denní činnosti dětí.

Současné trendy předškolního vzdělávání jsou zohledněny pouze částečně. Vzdělávání je realizováno v oddělených výchovných složkách, které jsou zařazovány v pravidelných čtrnáctidenních cyklech. Z rozboru třídní dokumentace i ze sledování práce s dětmi je zřejmé postupné naplňování vzdělávacích cílů.

Podmínky vzdělávací činnosti

Pedagogický proces je zajišťován dvěma pedagogickými pracovníci bez odborné a pedagogické způsobilosti s krátkou praxí - ředitelka jeden rok a dva měsíce, učitelka čtyři roky pedagogické praxe. Potřebné doplnění vzdělání, alespoň u ředitelky školy není realizováno kvůli nejistotě o jejím pracovním zařazení - dohoda se zaměstnavatelem časově limituje její funkci do doby nástupu nové kvalifikované pedagogické pracovnice. Jedna provozní pracovnice zastává funkci kuchařky, uklízečky a školnice, což dohromady vytváří jeden plný pracovní úvazek.

Prostorové podmínky školy jsou omezené. V přízemí je umístěna školní kuchyně, další místnost je využívána jako jídelna, malá hala slouží převážně k pohybovým aktivitám, které jsou však její rozlohou značně limitovány. Dvě menší místnosti v prvním poschodí jsou využívány jako herny a ložnice i jako sklad již méně vyhovujících lehátek. Neoddělené úložné prostory pro lůžkoviny nejsou z hygienického hlediska dostačující. Z původní podstřešní komory je zřízena ředitelna a kabinet. Prostory šatny dětí jsou vyhovující, velmi stísněné je sociální zařízení, navíc je bez teplé vody. V celém objektu chybí z hlediska bezpečnosti dětí kryty na tělesech ústředního topení. Vybavení starším nábytkem je zatím dostačující, hračky i didaktické pomůcky umožňují naplňování pedagogických záměrů. Dětská knihovna je

inovována částečně, odborná literatura téměř vůbec. Celková estetika zařízení je průměrná, v hale podprůměrná, šatna dětí je vyzdobena výrobky a pracemi dětí.

Přílehlá školní zahrada s příjemně vzrostlou zelení poskytuje dětem příznivé podmínky pro hry, pohybové využití i relaxaci. Vybavena je již méně vyhovujícími kovovými průlezkami a dalšími hrovými prvky včetně domku na hračky.

Provozní doba mateřské školy je vhodně přizpůsobena potřebám rodičů dětí dojíždějících za prací - od 7,00 do 17,00 hodin. Denní režim umožňuje dětem dostatečný časový prostor pro spontánní aktivity, doba řízených aktivit odpovídá možnostem předškolních dětí. Intervaly mezi stravováním i potřebná doba pro pobyt venku byly v době inspekce dodržovány, pitný režim v době inspekce realizován nebyl. Stravování je dostatečně zajištěno školní jídelnou.

Organizace, formy a metody vzdělávání

Řízené činnosti

Sledovaná řízená činnost - ranní rozcvička měla netradiční strukturu (hudebně pohybová hra a zdravotní cviky) Hudebně pohybová hra byla zařazena v úvodu pouze jedenkrát s důrazem na výkony dětí. Zdravotní cviky byly částečně motivované, účinně realizované, náročnost byla podle věku diferencovaná, individuální přístup zachován, průběžná pochvala i povzbuzení napomáhaly celkem dobrým výkonům dětí. Chyběla rušná část s potřebnou fyzickou zátěží, takže zařazené dechové cvičení plnilo svoji funkci pouze částečně, naopak účelně byla zařazena celková relaxace.

Další řízená činnost (rozvoj poznání) vhodně navazovala na každodenní zkušenosti a zážitky dětí. Motivace, diferenciaci i respektování práva nejmladšího dítěte na svobodnou volbu činnosti byly vzhledem k věku dětí přiměřené. S oporou o četný obrazový materiál i modely hotových staveb byly rozvíjeny zvláště vědomostní poznatky dětí. Zvolená forma rozhovoru a pozorování však neumožňovala dostatečný rozvoj dětské fantazie, tvořivosti a seberealizace, potřebné prožitkové činnosti učení ani skupinové činnosti pro potřebný rozvoj vztahů mezi dětmi zařazené nebyly. Rozvoj vzájemné komunikace a interakce byly uskutečňovány převážně na úrovni učitelka - děti. Doba i náročnost tématu trvání odpovídaly možnostem dětí. Atmosféra byla radostná a přátelská, uplatňován byl partnerský přístup s dominantním postavením učitelky. Spontaneita a otevřenost dětí byla podporována, závěrečná hodnocení uskutečňována nebyla. Na rozvoj poznání přirozeně navázala ekologická výchova – příprava potravy pro ptáčky.

Spontánní činnosti

Spontánním činnostem byl věnován dostatečný časový prostor. Děti měly možnost výběru her a činností. Členitost tříd umožňovala nerušený průběh skupinových her, které byly cíleně rozvíjeny. Zejména u starších dětí se při společných hrách objevovaly velmi pěkné výsledky v oblastech komunikace, spolupráce a vzájemné tolerance. V průběhu inspekce nedošlo mezi dětmi k žádným konfliktům. Respektovány byly individuální potřeby dětí, vzniklé problémy byly řešeny vhodně a přiměřeně.

Ukončení her bylo pozvolné a přirozené, dětem byl ponechán dostatečný časový prostor hru dokončit. Přechody mezi jednotlivými činnostmi byly plynulé, děti mají dobré hygienické i společensko-kulturní návyky. Výraznějším nedostatkem bylo opomenutí užití hygieny před svačinou po ranním cvičení. Méně prostoru je věnováno rozvíjení sebeobslužných činností při stolování. Při pobytu venku byl vytvořen potřebný prostor pro pohyb dětí a bohatou komunikaci, vhodně byly plněny záměry ekologické výchovy.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování vzdělávací činnosti se opírá o obecné materiály, přípravy jsou funkční, kvalita je průměrná. Materiální i personální podmínky jsou rovněž průměrné. Psychohygienické podmínky převážně odpovídají potřebám předškolních dětí – úroveň je velmi dobrá. Organizace všech denních činností je s výjimkou absence hygieny před svačinou velmi dobrá, přirozeně používané formy a metody jsou převážně v souladu se zásadami a specifiky předškolního vzdělávání. Využíváno je účinné motivace a podporujícího hodnocení. Rovněž v oblastech spolupráce a komunikace mezi učitelkou a dětmi převažují pozitiva.

Celkově je vzhledem k pedagogickým podmínkám kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce rozvoje školy, výroční zpráva, ani závěrečné hodnocení minulého školního roku nebyly vzhledem k nepříznivé personální situaci (dlouhodobá nemocnost a střídání pracovníků) vypracovány. Jako výchozí plán je využíván pomocný materiál MŠMT vzniklý po roce 1989 společně s materiály bývalé ředitelky, které dávají důraz na respektování potřeb a přání dítěte, na estetické a pohybové vyžití, vztah k životnímu prostředí, absenci násilí, návaznost na výchovu dětí v rodině a kvalitní přípravu na základní školu. Nově zpracované jsou pouze přípravy učitelek. Z nadstandardních aktivit jsou plánovány a realizovány předplavecký výcvik a netradiční výtvarné techniky ve spolupráci s lektory.

Organizování

Mateřská škola má velmi dobře písemně stanovenou vnitřní organizaci provozu. Všechny pracovníce mají vymezeny pracovní povinnosti a další kompetence. Jejich pracovní doba je vzhledem k potřebám a bezpečnosti dětí i délce provozu školy stanovena efektivně a účelně.

Vnitřní řád obsahuje potřebné informace pro oboustranně účinnou spolupráci rodiny a školy. Rodičovská práva a povinnosti jsou v rovnováze. Režim dne je poměrně pevný, přesto respektuje psychohygienické zásady. Vnitřní organizační struktura je písemně velmi dobře zabezpečena. Povinná dokumentace školy je vedena v rozsahu stanoveném obecně platnými závaznými normami. Přehled výchovné práce má dobrou vypovídající hodnotu. Kontrolovaná evidence dětí je aktuální, využity jsou správné tiskopisy. Pouze rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy není realizováno podle zásad správního řízení (Správní řád). Personální dokumentace je vedena přehledně a účelně. Její uložení je zabezpečeno proti nepovolaným osobám.

Vnitřní informační systém je zajištěn prioritně individuální formou a systémem pravidelných porad, zhruba pětkrát ve školním roce. Obsahová náplň porad zohledňuje informace k organizaci provozu, k výsledkům vzdělávání a individuálním potřebám dětí, včetně předávání nových poznatků.

Vnější informační systém je účinný zejména směrem k rodičovské veřejnosti. Mateřská škola jim podává průběžné informace o rozvoji dětí, jedenkrát za 14 dní poskytuje na požádání konzultační činnost, zveřejňuje výsledky jejich pracovní a výtvarné činnosti, příležitostně prezentuje svoji práci v rámci oslav a svátků. Rodiče pomáhají škole drobnými službami, např. praním ručníků. Podle ústního vyjádření ředitelky je spolupráce s obcí na velmi dobré úrovni.

V rámci logopedické péče je rozvíjena spolupráce s odborným pracovištěm v Úvalech.

Vedení a motivování pracovníků

V oblasti vedení a motivování je pochopitelně zřejmá menší orientace ředitelky v odborné problematice, ale doposud i menší zájem o změny v předškolním vzdělávání, které přináší nový Rámcový program pro předškolní vzdělávání. Tento dosavadní nezájem vyplývá podle jejich slov z počátečních potíží prvního roku její pedagogické praxe, včetně vyrovnávání se s vedoucí funkcí a zvláště z výše již zmíněné malé jistoty setrvání v této funkci. Svým demokratickým stylem řízení a řešením odborných problémů přirozeným úsudkem však pozitivně ovlivňuje celkové klima školy. K obohacení výchovně vzdělávacího procesu využívá několika dostupných nadstandardních aktivit.

Kontrolní mechanismy

Každodenní vzájemný přehled o činnosti pracovníků i možnost aktuálního vyhodnocování práce vedou k jednoduchému a účinnému systému vnitřní kontroly. Kritéria hodnocení písemně stanovena nejsou, finanční odměny jsou přidělovány na základě skutečně odvedené kvalitní práce. Plán řízení a kontroly převzatý od minulého vedení postihuje téměř všechny oblasti činnosti školy. Z loňského školního roku nebyly předloženy žádné hospitační záznamy. V letošním školním roce byly uskutečněny hospitace dvě, zaznamenané jsou na funkčně předepsaných tiskopisech se závěry a doporučeními pro další pedagogickou práci a činnost školy. Obsahově (z pochopitelných důvodů) vyjadřují víceméně vzájemnou výměnu zkušeností obou nekvalifikovaných pracovníků o konkrétní problematice jejich pedagogické práce i v úrovni jednotlivých dětí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Výchozí analýza činnosti školy - popis základních kladů a zvláště nedostatků i dlouhodobější koncepční výhledy chybějí. V oblasti plánování i kontrolních mechanismů se ředitelka opírá o starší materiály zpracované minulým vedením. Úroveň je s ohledem na situaci průměrná. Organizování je promyšlené, písemně zcela komplexně zpracované a funkční, úroveň je velmi dobrá. Rovněž vedení povinné dokumentace má až na jedinou výjimku úroveň velmi dobrou. Vedení a motivování je založeno na vzájemných konzultacích a výměně přirozeně poměrně laických názorů. Potřebné základní i další odborné vzdělávání v oblasti současných trendů předškolního vzdělávání chybějí, úroveň je podprůměrná. Kontrolní mechanismy jsou na spíše na podprůměrné úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí o zařazení do sítě škol předškolních a školských zařízení z 6. 1. 2000, č.j. 164/2000
- jmenování do funkce ze 17. 11. 2000
- plán školy včetně příloh na školní rok 2001/02
- přehled výchovné práce na školní rok 2001/02
- přehled docházky dětí ve školním roce 2001/02
- evidenční listy dětí
- kniha úrazů
- měsíční plány
- hospitační záznamy
- záznamy z pedagogických rad
- výkaz o mateřské škole z 30. 9. 2001
- rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ

ZÁVĚR

Mateřská škola má k dispozici průměrné materiální i průměrné personální podmínky. Přes odbornou i pedagogickou nezpůsobilost obou pedagogických pracovníků se s pomocí promyšlené organizace a používání přirozených forem a metod práce daří velmi dobře naplňovat stanovené pedagogické záměry. Úroveň kvality vzdělávání je velmi dobrá.

Koncepční záměry a plánování jsou na podprůměrné úrovni. Organizování je vzhledem k potřebám školy promyšlené, komplexně pojaté, úroveň je velmi dobrá. Informační systém je pružný a účinný. Dokumentace školy je převážně vedena v souladu s obecně platnými právními předpisy. V oblastech vedení a motivování lidí i v prováděné kontrole pedagogické práce byly zaznamenány výraznější rezervy, úroveň je pouze vyhovující. Úroveň podmínek vzdělávání je průměrná.

Celkově plní mateřská škola svoji funkci na průměrné úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Zuzana Bečvářová

.....

V Praze dne 10. 1. 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. 1. 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Marcela Černá

.....

podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	6. 2. 2002	024 43/02 5162
Zřizovatel	6. 2. 2002	024 42/02 5162

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.